

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa

Ad Mentem Præcipuorum Theologorum & Canonistarum, per Casus
practicos exposita, nunc quartò ab ipso Authore revisa ... & in 4. Tomulos
sic divisa, ut pro libitu in duas aut 4. Partes commodè compingi possit

à casu LXXVI. usque ad Casum CII. inclus. Materiam de Beneficiis
Ecclesiasticis, de Sacramentis in genere, & in specie de Baptismo,
Confirmatione, Eucharistiâ, Pœnitentia & Indulgentiis

Jansen, Leonard

Coloniæ Agrippinæ, 1753

VD18 13475452-001

Casus LXXVIII. De Institutionibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39838

CASUS LXXVIII.

In Tit. 7. l. 3.

De Institutionibus &c.

CAutius beneficiandus interrogatur 1. *Quae* etas requiratur ad SS. Ordines. 2. *Ad* beneficia simplicia, 3. *Ad* curata, 4. *Ad* Dignitates, 5. *An* admitti possit presentatio extra tempus facta. 6. *An* ad beneficium pro certa familia fundatum valide admittatur extraneus. 7. *An* valeat presentatio uno patrono non vocato. 8. *An* major pars patronorum consentire debeat; quid si aliqui ex post variant. 9. *Quid* si major pars presentet indignum vel minus dignum. 10. *Quid* sit institutio collativa & corporalis. 11. *Qualiter* fiat. 12. *Ad* quem spectet. 13. *Quid* de institutione authorizabili. 14. *Collatio* cui fieri debeat, & à quo. 15. *An* Capitula & Vicarii Generales sede vacante beneficia Episcopi conferre, vel presentatos instituere valeant. 16. *Ad* quem spectet conferre Canonici Cathedralis, 17. *Vel* collegiales. 18. *An* & quae Parochia per concursum conferenda. 19. *An*, & ad quem fiat devolutio, si institutio, vel collatio differatur. 20. *An* collatio antea cceptationem revocari possit. 21. *Quid* de eo, cui beneficium est invalide collatum. 22. *An* plura beneficia haberi possint. 23. *An* hic excuset

set dispensatio Papa, vel consuetudo. 24. An institutio, vel collatio à nudo possessore facta sit valida.

25. An ex prescriptione competere possit Laico. Pro resol.

QUÆR. I. Quis ordo, & ætas requiratur in instituendo?

Re. I. Instituendus debet ante omnia esse 1. Clericus, hoc est, debet habere primam Tonsuram.

2. Debet habere ætatem ad beneficium & Ordines beneficio annexos requisitam: requiruntur autem ex communi DD. ad Tonsuram, lectoratum, ostiatorum, & exorcistatum anni septem, ad acolytatum duodecim, omnes completi; ad Subdiaconatum ex *Trid.* requiritur vigesimus primus, ad Diaconatum vigesimus secundus, ad Sacerdotium vigesimus quartus, omnes completi; docent autem DD. cum *Barbosa* communiter hoc tempus accipiendum esse de momento ad momentum, ita ut si vel una hora desit, Ordines licitè conferri, & recipi nequeant; dies tamen bisextilis non computatur, qui ante legitimam ætatem Ordines recipit, ipso facto est suspensus, & in suspensione ministrans fit irregularis; ab hac tamen suspensione quilibet Sacerdos absolvere potest, ut docet *Laym. in resp. morali dub. 10.* qui bonâ fide processit, aut hanc pœnam ignoravit, eam non incurrit; quia ignorans censuram, vel bonâ fide procedens non est contumax contra legem aut censuram, ut dicam *Cas.*

113.

3. Ex *Trid. sess. 23. c. 6. de reform.* requiritur ad 2. beneficia simplicia annus 14. saltem inchoatus *Barb. ad d. c. 6. Garc. de benef. p. 7. c. 4. num. 11.* ubi pro hoc adducit decisionem S.

•Con-

Congreg. si verò in fundatione beneficii cautum sit, ut etiam impuberi rectè conferri valeat, tali fundationi non censetur derogasse Trid. *Engel. l. 1. tit. 14. n. 29.* ubi addit, Episcopum non posse dispensare, ut minor 14. annis beneficium habeat; quia dispensatio contra Canones, & Concilia regulariter soli Papæ, qui supra Canones est, competit; putat tamen ad pensionem sufficere septem annos, eò quòd pensio in odiosis non veniat nomine beneficii.

3. 4. Ad Prælaturas regulares & beneficia curam animarum habentia præter necessariam doctrinam & morum integritatem requiritur annus 25. inchoatus, & præterea ut intrà annum suscipiant Ordinem Sacerdotii, alioquin anno elapso ipso jure sunt privati beneficio. *c. licet. 14. & c. commissa 35. de elect. in 6.* si ad Parochiam præsentetur constitutus in solis Minoribus, is repelli non debet, sed admitti & institui, modò intrà annum ad Sacerdotium promoveatur. *Text. & DD. in c. si is de instit. in 6.*

4. 5. Ad Episcopatum requiritur annus trigessimus completus *c. 7. de elect.* & præterea eligendus debet per sex menses fuisse in Subdiaconatu. *Trid. Sess. 22. c. 2. de ref. ad Dignitates curam animarum non habentes sive propriè, sive nomine tenens tales sint, veluti Personatus, viginti duobus annis non minores assumendi sunt. Trid. sess. 14. c. 12.* quod *Barbosa* etiam extendit ad Canonicatus Ecclesiarum Cathedralium; alii econtrà dicunt, ad hos utpote beneficia simplicia, & à Trid. specialiter non excepta sufficere annos 14. nisi requirant Ordines Majores, nam *Trid. l. c.* dicit generatim de omnibus beneficiis, quæ certum Ordinem

dinem requirunt, quod intrà annum talis Ordo recipi debeat, aliàs si beneficium sit curatum, ipso facto illud amittitur, aut in aliis beneficiis media pars fructuum subtrahitur, & crescente contumaciâ etiam beneficio per sententiam privari poterit. *Clem. 2. de etat. & qualit. ord.*

QUÆR. II. Quid circa præsentationem? 5.

R. *Seqq.* 1. Præsentatio est exhibitio personæ idoneæ ad beneficium vacans facta Episcopo vel ei qui potestatem instituendi habet: debet autem fieri intrà tempus legitimum, quale pro patrono Laico, ut dixi cas. præc. est quadrimestre post habitam notitiam, pro Ecclesiastico semestri, quo neglecto beneficii provisio ad Episcopum, vel illum cuius est instituere, pro illa vice devolvitur. *c. 3. 22. & 27. de jurep.* ita tamen, ut præsentatio extra tempus præfixum facta admitti, & præsentatus institui possit. *per c. 4. & ibi gloss. de suppl. negl. Præl.* nisi fortè admissio & institutio ejusmodi cedat in præjudicium tertii legitimè præsentati, ut ex *Celso* bene notat *König hic num. 9.* potest tamen Episcopus, vel ille ad quem spectat instituere, tempus præsentandi prolongare ad aliud quadrimestre, vel semestri, non tamen ultra; quia hoc tempus in favorem instituentis præfixum est, cui cedere potest. *Leur. La Croix de benef. n. 307.*

2. Si fundator ordinaverit, ut ad beneficium præsentetur, vel beneficium conferatur uni ex suis descendens, præsentatio, & collatio alteri facta est nulla, modò idoneus de familia haberi possit; si nullus intrà tempus præsentandi de familia contradicat, præsentatio extranei sustinetur non minùs, quàm præsentatio facta spre-

to sed non contradicente patrono. *Corrad. Garc. p. 7. c. 15. num. 1. Reiffenst. l. 3. p. 5. num. 108.*

7. 3. Si jus præsentandi spectet ad plures, omnes vocari debent, si possint, & si unus prætereatur, tota præsentatio est nulla, ut patet à pari in electione; quia nemo sine sua culpa privandus est suo jure. *Garc. Laym. Leuren. quæst. 131. num. 1.* sufficienter tamen censetur quis vocatus, si vacatio beneficii ita ab Ordinario sit publicata, ut omnibus facilè innotescere potuerit.

8. 4. Ut præsentatio valeat, major pars patronorum debet in eam consensisse; hinc si duo Patroni Clericus v. g. & Laicus simul unum idoneum præsentârint, postea verò Laicus alterum præsentando accumulât, Episcopus necesse habet primum instituere, cùm sit potior, utpote ab utroque præsentatus, neque Laicus in præjudicium compatroni variare possit. *Abbas in c. cum autem 24. de jurep.* idem est, si tres sint patroni, unus Ecclesiasticus & duo Laici, qui habet duo vota v. g. unum ab Ecclesiastico alterum à Laico, debet institui, quamvis ex post Laicus variet, & sentiat cum altero Laico; quia hæc variatio non potest privare primum jure quæsito; in paritate vocum, & meritorum est locus gratificationi. *C. cum autem de jurep.* nec ab ea gratificatione appellare licet. *Honor. de jurep. num. 58. Vall. §. 5. num. 5. Pyrth. à n. 48.*

9. 5. Requiritur, ut præsentatus sit dignus, hoc est, ut sit morum integritate, ætate, scientiâ, prudentiâque sufficiente &c. præditus; si plures compatroni præsentent indignum, & unus tantum

rùm dignum, dignus ab uno præsentatus instituendus erit; eò quòd totum jus hoc casu consolidetur in præsentante dignum, & indigni præsentatio habenda sit quasi non facta. *arg. c. dudum 22. & c. congregato 3. de elect.* si præsentati in votis & merito sint æquales, Episcopus potest instituere quem vult; si unus sit dignior, illum præ aliis eligere debet, alioquin peccat contra justitiam distributivam. *c. quoniam 3. c. cum autem 24. & ibi Panorm.* institutio tamen minùs digni præ digniore erit valida. *Panor. inc pastoralis 29. de jurep.* & alii communiter. Si dignus à majori, dignior à minori parte præsentetur, dignus digniori præferendus est; quia dignior in tali casu non censetur præsentatus. *c. quem. 3. & ibi gloss. de jurep.*

QUÆR. III. Quid circa institutionem?

1. Tenenda esse seqq. 1. Institutio propriè dicta, prout contra distinguitur à collatione, est concessio beneficii ad præsentationem patroni, collatio autem est libera beneficii concessio sine prævia ejusmodi præsentatione.

2. Institutio est duplex, *collativa*, quâ per litteras, ut vocant, confirmatorias confertur ab Episcopo titulus seu plenum jus in beneficium, cum per præsentationem tantùm habuerit jus ad rem; altera *corporalis*, per quam confertur actualis beneficii possessio, quæ etiam investitura, installatio, vel immissio vocatur; ex hoc enim, quòd quis ab Episcopo quòdam titulum sit institutus, non potest ipsam actualem possessionem sine licentia, vel introductione Superioris apprehendere, aliàs punitur pœnâ arbitrariâ; imò si violentiâ utatur priorem possessorem v. g. expellendo, ipso facto amittere omne jus ex institutione.

tutione quæsitum docent *Engel l. 3. t. 7. n. 4. Konig ibid. n. 18.* colligunt hoc à paritate cum electo; sed meliùs contradicit *Schmalzg. ibid. n. 6.* quia in odiosis & pœnalibus non valet argumentum à pari.

- II. 3. Modus investiendi est varius, in aliquibus locis præstitâ in manibus Episcopi vel ejus Vicarii professione fidei à *Trid. sess. 24. c. 12.* præscriptâ, insimul juramento obedientiæ, & fidelitatis, imponitur investiendo byretum cum verbis investituram significantibus; alii vocant hanc investituram verbalem, & insuper requirunt realem, sicut in feudis, quâ investiendus in locum beneficii introducatur cum traditione clavium, & jurium; sic Neo-Parochus verbaliter, & realiter investitur, dum per Commissarium Episcopi die festo, quando Parochiani ad divina conveniunt, introducitur in Ecclesiam, publicè juramenta fidei, & obedientiæ præstat, ac insignia parochialia accipit, demum in domum Parochialem deducitur, claves, & fructus beneficiales ei assignando. Abbas investitur per introductionem in templum, collocationem in sede, vel promissionem obedientiæ, Canonicus per assignationem stalli in Choro, & Capitulo. *Pyrhing. l. 3. t. 7. n. 1.* debet tamen in beneficiis non tantùm electivis, sed etiam collativis, & patronatis per edictum affixum fieri citatio eorum, quorum interest; aliàs electio, collatio, aut institutio erit irrita. *Garc. Pyr. n. 3. Schmalzg. n. 34. & seq.* ubi cum aliis docet in collatione libera hujusmodi edictum non esse necessarium: sed spectanda est Ecclesiarum consuetudo. *Garc. Barb. Leuren. p. 9. fori benef. quest. 192. n. 3.*

4. Hæc introductio spectat ad Archidiaconum; 12. nisi Episcopus vel alius eam sibi præscripserit. *c. ad hæc 7. de offic. Archid. excipe Canonicatus*, in quibus corporalis institutio de jure competit Decano *c. post 7. de conc. præb.* ipsa verò institutio, aut collatio, quâ ipse titulus confertur, regulariter pertinet ad Episcopum loci ubi beneficium firum est; ex privilegio tamen, & consuetudine utraque potestas ad Prælatos inferiores spectare potest per *c. 6. de instit. si desuper* lis est inter Episcopum, & Prælatum inferiorem, probatio incumbet inferiori; quia Episcopus habet intentionem fundatam in jure, ex quo institutio, & collatio ad eum spectare præsumitur, nisi contrarium probetur. *Garc. p. 5. de benef. c. 1. num. 235. Eng. num. 3.*

5. Etiam si constet jus instituendi in aliquo beneficio alicui Prælato inferiori competere, nihilominus Clericus ab alio institutus tenetur se Episcopo præsentare, & illius examen subire, & si beneficium sit curatum, ad curam approbari, seu authorisari, quæ approbatio propterea vocatur institutio authorisabilis, alioquin institutio prima irrita erit, & inanis. *Trid. sess. 25. c. 5. de refer. sess. 23. c. 15.* ubi addit: *contrariis privilegiis, & consuetudine etiam immemoriali non obstantibus.* Concordat Bulla Greg. XV. *inscrutabili*, & Bulla Urbani VIII. *Cum sicut*; interim hanc institutionem authorisabilem, seu approbationem instar aliorum jurium Episcopaliū à Prælati inferioribus præscribi posse, probat *Panor. inc 12. de præscrip. n. 17. Barb. de off. & potes. Ep. p. 3. alleg. 72. n. 185. alleg. 127. n. 14.* & de Prælati exempriis concedit *Reiffenst. tit. 7. num. 42.* et si neget de

C non

R. D. Jansen Theol. Moral. Tom. III.

non exemptis *num.* 38. neque enim lex, quæ tollit consuetudinem contrariam generalem, tollit particularem præscriptionem, *arg. c. 1. de const. in 6. Rob. König. num. 19. Engel. num. 8.* deinde dum *Trid.* dicit: *nullâ obstante consuetudine*, intelligitur de consuetudine tunc vigente, non autem de consuetudine, licentia transeundi inducenda, *Engel. l. 1. tit. 4. num. 23.* & præcipuè *num. 13.* accedit, quòd inferiores Prælati possint acquirere jus quasi Episcopale, ut fatentur omnes, ergo & institutionem authorisabilem; hæc sententia est probabilis, etsi opposita sit communior, quam tenent *Lotterius, Murga, Pyrh. Leur. q. 720. Schmalzg. n. 43.*

QUÆR. IV. Quid circa Collationem?

14. R. Collatio multa habet communia cum institutione, multa autem specialia, ut patebit ex seqq. nam *imò*, Collatio & institutio fieri debet Clerico digno, hoc est ætatem habenti, immuni à censuris, irregularitate, interdicto personali, suspensione, & excommunicatione, idque tenet, etsi excommunicatio non sit notoria, aut denunciata. *C. is qui 58. §. is verò de sententia exc. in 6.*

2. Collatio sicut & institutio regulariter competit Episcopo loci, ita ut omnia beneficia suæ Diocesis conferre possit, nisi ea dignoscantur S. Pontifici esse reservata, aut ad aliorum collationem spectare; nam & aliis inferioribus Prælatibus vel Abbatibus jus conferendi beneficia, ex speciali fundatione, privilegio, aut præscriptione competere posse, experientiâ manifestum est. Requiritur autem, ut collator non sit excommunicatus non toleratus, quia tunc invalidè confert. *C. un. ne sede vacante, excommunicatus toleratus etiam*

etiam notorius' validè confert. *Covar. Sayr. Leur.*
q. 728. n. 22. contra Garc.

310. Capitula & Vicarii Generales, etsi sede 15.
 vacante possint instituere à patronis præsentatos,
 nulla tamen beneficia ad Episcopum spectantia
 conferre valent; *Ratio est*, quòd conferre sit spe-
 cies donationis, quam rei alienæ administrator
 regulariter facere non potest. *c. fin. de offic. Vicar.*
in 6. instituere verò præsentatum est actus justitiæ,
 eò quòd præsentato ex præsentatione jus ad bene-
 ficium acquiratur. *c. 1. de inst. in 6.*

4. Collatio Canoniatuum Ecclesiæ Cathedra- 16.
 lis de jure communi non spectat ad solum Episco-
 pum, neque ad solum Capitulum, sed ad utrum-
 que simul, ita ut una vox sit penès Episcopum,
 altera penès Capitulum seu majorem partem Capi-
 tularium; quòd si Episcopus velit huic, Capi-
 tulum verò alteri conferre, neutra collatio valebit;
 nec refert, quòd minor pars Canoniorum fortè
 sentiat cum Episcopo, nam vota pauciorum hïc
 non attenduntur, cùm penès Capitulum tantùm
 unica vox sit. *Ratio congruentiæ est*, quòd non
 solius Episcopi, sed omnium Canoniorum in-
 ter sit, quales collegas acquirant; ideo hïc valet
 regula: *quod omnes tangit, ab omnibus debet ap-
 probari. novit. 4. & seqq. de his que fiunt à Præl. c.*
cum Ecclesia 31. de elect. ubi reprobatum petitio
 Episcopi electionem Canoniorum sibi soli vendi-
 cantis; ergo rectè infertur eam ad Episcopum si-
 mul & Capitulum pertinere. *Dixi de jure com-
 muni*; nam consuetudine introduci potest, ut
 Canoniatu vacantes in mensibus Ordinarii vel
 per solum Episcopum, vel per solum Capitulum,
 aut etiam per Episcopum cum consensu, & con-
 silio Capituli conferantur. *d. c. 31. magna autem*

est differentia, an collatio pertineat simul a¹ Episcopum & Capitulum, vel an principaliter pertineat ad Episcopum cum consensu tamen & consilio Capituli, nam in primo casu Episcopo à collatione suspenso, vel mortuo, poterit conferre solum Capitulum¹, vel suspenso Capitulo Episcopus. *c. un. ne sede vacante in 6.* quia utriusque æqualis est consideratio; altero autem casu Episcopo mortuo vel suspenso, Capitulum se intromittere non poterit, quia principalis collatio est penès Episcopum. *Konig. Engel l. 3. t. 5. à num. 66. Schmalzg. ibidem Reiffenst. à num. 186.*

17. 5. In Collegiatis Ecclesiis collatio regulariter fit per præsentationem Prælati & Capituli, ac institutionem Episcopi. *Barb. in tract. de Canonicis. c. 14. Gonzales Reif. nu. 199.* attendenda tamen & hęc locorum consuetudo, ex qua nonnunquam soli Episcopo, Præposito, aut Decano cum consensu Capituli institutio Canonica competit.

18. 6. Parochiæ non arbitrio Episcopi, sed per concursum conferri debent illi, qui post examen dignior inventus fuerit. *Trid. Sess. 24. c. 18. de refer.* idque tenet etiam de Parochiis S. Pontifici reservatis in tantum, ut Episcopus Papæ illum pro collatione denunciare debeat, qui in concursu extiterit melior; excipiuntur tamen Parochiæ, quæ sunt de jure Patronatûs Laicorum, in quas Episcopus illum instituere debet, quem Patronus præsentat, dummodo habilis fuerit; item excipiuntur Parochiæ Monasteriis, vel aliis Ecclesiis incorporatæ, quia in his non propriè Parochus, sed Vicarius ponitur. *Pius V. constit. 47. ad exequendum Barb. Reiffenst. à nu. 142.* notandum hęc quòd

quòd licèt Episcopi ex rationabili & justa causa ante collationem possint ex beneficio certam pensionem reservare, applicandam scholæ pauperum, aut simili Ecclesiæ utilitati, vel necessitati, vel denique uni ex litigantibus, qui jus suum, amore concordia, & pacis, colligatori suo cedit cum reservatione ejusmodi pensionis &c. tamen non possunt Ecclesias Parochiales, quæ summam 100. ducatorum non excedunt, pensionibus gravare, prohibente id *Trid. Sess. 24. c. 13. de reform.*

7. Pro faciendâ institutione nullum tempus à jure est præfinitum, ideòque non sit devolutio, etsi habens potestatem instituendi negligens sit. *Garc. p. 10. c. 4. n. 1. Barb. alleg. 72. nu. 191. Pyr. n. 19.* collatio tamen fieri debet intra 6. menses à tempore habitæ notitiæ; collator sinens hunc terminum elabi, vel conferens indigno, pro ea vice jure suo privatur, idque in Ecclesiis Cathedralibus ab Episcopo ad Capitulum, illo etiam negligente ad Archi-Episcopum, demum ad S. Pontificem devolvetur; in Ecclesiis verò Regularium post elapsos sex menses jus conferendi non ad Capitulum, sed ad Episcopum spectabit, qui in non exemptis propriâ & ordinariâ potestate, in exemptis Apostolicâ authoritate beneficia neglecta confert, ita tamen, ut regularia regularibus, sæcularibus sæcularia concedat. *Clem. un. de sup. negl. Præl.* illud autem est speciale, quòd quòdam beneficia regularia, quæ sunt de mensa Prælatorum, hoc est, de quibus Prælati, & Religiosi habent sustentationem, seu quæ pleno jure, id est, quòdam temporalia, & spiritualia sunt Monasterio incorporata, non observetur terminus sex mensium; quia nunquam propriè va-

cant; cùm Prælatus sit rector principalis, & exercens curam animarum tantùm Vicarius ad nutum amovibilis, *dicta Clem.* notandum etiam, quòd collatio sicut & præsentatio post tempus juris facta, de rigore quidem irritari possit, si tamen per celerem provisionem mora purgata fuerit, debet talis provisio de æquitate tolerari, quia Consilium Lateranense, quod hunc terminum statuit, non tam poenam negligentium, quàm maturam Ecclesiarum provisionem intendit. *c. litteras de splend. negl. Præl.*

20. 8. Collatio semel facta subjecto idoneo revocari non potest, etiamsi nondum sit acceptata. *c. si tibi de præb. in 6.* quod si quis collationi renunciavit, sed ex post eandem iterum acceptet, antequam collator mutet voluntatem, valet acceptatio. *Laym. & alii.*

21. 9. Si quis est incapax beneficii, vel certò novit illud sibi invalidè esse collatum, nec beneficium, nec fructus malâ fide perceptos retinere potest, sed debet resignare, vel petere à S. Pontifice revalidationem tituli, dispensationem impedimenti, aut absolutionem à censuris: scienter permanens in beneficio nulliter obtento, contrahit vitium intrusionis, idque debet in supplica pro revalidatione tituli coram Pontifice specialiter exprimere, alioquin revalidatio censebitur subreptitia. *Abbas in c. 28. de præb. & dig.* putat tamen *Sanch. Laym. de benef. c. 5. n. 2.* si nullitas collationis, & ipsa intrusio sit occulta, revalidationem tituli in foro conscientie hoc ipso contingere, quòd quis ab aliquo habente potestatem à censurâ absolvendi, vel in impedimento ætatis, ordinis &c. dispensationem

pensandi absolutus, vel dispensatus sit; Dixi, si certum sit, collationem ipso jure esse nullam; nam in dubio melior erit conditio possidentis; deinde qui jam validè obtinuit beneficium, si ex post propter excommunicationem, irregularitatem, simoniam, vel aliter ipso jure, vel facto, aut etiam ante sententiam declaratoriam dicitur privatus beneficio, non tenetur dimittere beneficium ante sententiam judicis declaratoriam; quia ejusmodi pœna requirit factum hominis, scilicet dimissionem ex parte beneficia- ti, & cognitionem causæ ex parte judicis; aliud est de pœnis, quæ consistunt in negativo, & exterioriorem executionem non requirunt, ut excommunicatio, irregularitas. *Engel. l. 1. t. 6. nu 45. Leurr. p. 2. q. 288.* imò si beneficium esset invalidè obtentum ob defectum v. g. ætatis, ordinis, potestatis in conferente, aut aliter, dummodo defectus sit occultus, & omnia jure naturæ requisita adsint, plerumque in foro conscientiæ retineri posse, usque dum per Superiorem tollatur, cum aliis docet *Dian. p. 11. tr. 5. R. 56. Leuren. q. 761. excipe simoniacum & intrusum V. Cas. 85. num. 7. 9. 10.*

QUÆR. V. Quid circa pluralitatem beneficiorum?

¶ Tenenda sunt seqq. 1. Beneficia residentiam personalem per majorem anni partem requirentia, qualia de jure sunt Canonicatus & beneficia curata, duo vel plura ab uno sine speciali Papæ dispensatione obtineri non possunt, & per assentionem secundi vacatio primi ipso jure inducitur. *Trid. Sess. 24. c. 17. de refor.*

2. Plura beneficia simplicia, aut etiam unum residentiam requirens, & alterum simplex absque speciali dispensatione eidem conferri possunt; modò unum ad honestam sustentationem non sufficiat, & non sint uniformia, id est, in una eademque Ecclesia, v. g. duæ Capellanix in uno eodemque Altari sub invocatione eiusdem sancti, *Trid. l. cit. Passerin. in c. 19. de prob. in 6. Wiest. t. 5. num. 197.* plura verò beneficia, quàm duo, quamvis ad sustentationem insufficientia, per Episcopum absque dispensatione Papæ concedi non posse definivit S. Congreg. apud *Garc. p. 1. 1. de benef. c. 5. num. 316. Barb. p. 3. alleg. 62. n. 6.* potest tamen in eadem Ecclesia quis esse Canonicus & simul Decanus, Præpositus, Scholasticus, Custos, *Garc. l. c.* & ita habet consuetudo

23. 31. Qui plura beneficia etiam simplicia habet, quàm conditio sui statûs pro honesta sustentatione requirit, in conscientia securus non est; quia id repugnat intentioni fundatorum, & imminuitur cultus divinus, potestque iis per Episcopum privari. *Trid. loc. cit.* à potiori inexcusabiles sunt, qui sinè sufficientibus causis (quales sunt sola necessitas, & evidens Ecclesiarum utilitas, aut honesta clerici sustentatio) dispensationem super pluralitatem beneficiorum incompatibilium à Summo Pontifice extorquent. De his *Trid. c. seipos non Deum decipiunt, qui ea, qua bene constituta sunt, variis artibus eludere, & plura simul beneficia obtinere non erubescunt.* Et *S. Bernardi cit. à D. Thom. quodl. 9. a. 15. qui non unus sed plures est in beneficiis, non unus sed plures futurus est in suppliciis, & qui poterat ire ad infernum sine dispensatione, iam ibit cum dispensatione.* Neque excusat

fat

fat consuetudo contraria; quia hæc, utpote repugnans juri naturali, est irrationabilis, & corruptela. *c. 1. de consuet. in 6. Paris. Barb. n. 9. Garc. n. 270. Pyr. tit. 5. n. 127.* potest tamen consuetudo excusare à pœnis Ecclesiæ, *DD. cit.* illud autem beneficium censetur ad sustentationem sufficiens, ex quo quis servatâ hospitalitate, & statûs decentiâ honestè vivere potest. *Vallens. Zyp. apud Reiffenst. n. 222.* ad Clerici sustentationem etiam computantur parentes, consanguinei pauperes &c. qui honestissimè ex beneficio aluntur.

QUÆR. VI. Quid circa possessionem conferendi, instituendi, eligendi, præsentandi &c.

R. Capax juris conferendi, instituendi, præsentandi, eligendi, si possideat bonâ fide, & habeat tantùm unum actum pro se, confert, instituit, præsentat, eligit validè; quod tenet, quamvis ipse nullum actum exercuerit, modò ejus prædecessor fuerit in possessione, aut ipse possideat rem, cui jus conferendi, instituendi &c. est annexum, etiam si ex post constet proprietatem ad alterum pertinere. *Gonzal. Garc. Leur. l. c. Zoës. n. 14.* nec refert, an collatio, præsentatio &c. à tali possessore facta sit ante vel post contestationem litis motæ super proprietate juris; quia lite pendente in possessoris præjudicium nihil est innovandum. *Leuren. n. 4. Garc. Schmalzg. n. 60.* si verò agatur super possessione, eventus litis expectandus erit; aut si ante factam collationem, præsentationem &c. constet jus ad alium pertinere, clarum est, possidentem nec validè nec licitè conferre, instituere, præsentare & eligere posse; quia est in mala fide, & non tam possessor, quàm usurpator rei alienæ. *Garc. c. 5. n. 9. 33. § 37. Dixi, capax juris conferendi, quia Laicus sicut jus con-*

25. ferendi possidere non potest, sic nec præscribere nequidem tempore immemoriali, sed debet docere de titulo; & quamvis ex possessione immemoriali juris decimandi, etiam in Laico præsumatur titulus, id tamen non tenet in jure conferendi beneficia. *Garo. Barb. Leur. Zòes. de præb. num. 8. Engel. ibid num. 3.* quia jus decimandi ab Ecclesiâ etiam Laicis ex privilegio concedi solet, non verò jus conferendi utpote magis spirituale; hinc ex possessione immemoriali quòad jus decimandi faciliùs præsumitur titulus, quàm quòad jus conferendi, & Ecclesia dum videtur aliquibus Principibus concessisse jus donandi beneficia, id potiùs de jure Patronatûs, quàm de jure conferendi intelligendum est. Demum si Prælati, vel Episcopus, qui communiter habetur pro legitimo, conferat beneficium suo officio annexum, validè confert ob titulum coloratum, & errorem communem. *L. Barbavivius ff. de offi. Præl. c. infamis 3. p. 7.*

& DD. communiter; quia Ecclesia
tunc supplet defectum
propter bonum
commune.

